

Nota-1 Polityka rachunkowości Opera Za 3 Grosze Fundusz Inwestycyjny Zamknięty

Opis przyjętych zasad rachunkowości

Przyjęte przez Fundusz zasady rachunkowości opierają się na Ustawie o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku (Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późniejszymi zmianami) oraz Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz. U. Nr 249, poz. 1859) w brzmieniu nadanym Rozporządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 28 grudnia 2020 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz. U. 2020, poz. 2436).

Rokiem obrotowym funduszu jest rok kalendarzowy. Sprawozdania finansowe sporządza się w języku polskim i w walucie polskiej dwa razy w roku, jako półroczne i roczne sprawozdanie finansowe. Informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym wykazuje się w tysiącach złotych, z wyjątkiem wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa. Na dzień bilansowy przyjmuje się metody wyceny stosowane w dniu wyceny.

Operacje dotyczące Funduszu ujmuje się w księgach rachunkowych w okresie, którego dotyczą. Nabycie albo zbycie składników lokat przez Fundusz ujmuje się w księgach rachunkowych Funduszu w dacie zawarcia umowy. Składniki lokat nabyte albo zbyte przez Fundusz w Dniu Wyceny po godzinie 23:30 oraz składniki, dla których we wskazanym momencie brak jest potwierdzenia zawarcia transakcji, uwzględnia się w następnym Dniu Wyceny aktywów Funduszu. Dniem Wyceny jest ostatni dzień roboczy w miesiącu, w którym odbywa się sesja na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Aktywa Funduszu wycenia się, a zobowiązania Funduszu ustala się w Dniu Wyceny oraz na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego.

Nabyte składniki lokat ujmuje się w księgach rachunkowych według ceny nabycia. Składniki lokat nabyte nieodpłatnie posiadają cenę nabycia równą zero. Składniki lokat Funduszu otrzymane w zamian za inne składniki mają przypisaną cenę nabycia wynikającą z ceny nabycia tych składników lokat, w zamian za które zostały otrzymane, skorygowaną o ewentualne dopłaty lub otrzymane przychody pieniężne.

Operacje dotyczące Funduszu ujmuje się w walucie, w której są wyrażone, a także w walucie polskiej, po przeliczeniu według średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na dzień ujęcia tych operacji w księgach rachunkowych Funduszu. Wartość Walut Obcych oraz Aktywów Funduszu notowanych lub denominowanych w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, określa się w relacji do dolara amerykańskiego, a jeżeli nie jest to możliwe do euro.

Na dzień bilansowy ustala się wynik z operacji Funduszu obejmujący:

- przychody z lokat netto stanowiące różnicę pomiędzy przychodami z lokat a kosztami operacyjnymi netto Funduszu,
- zrealizowany zysk (stratę) ze zbycia lokat stanowiący różnicę pomiędzy wartością zbytych w okresie sprawozdawczym składników lokat w cenie sprzedaży a wartością tych składników w cenie nabycia z uwzględnieniem odpisów amortyzacyjnych,
- niezrealizowany zysk (stratę) z wyceny lokat.

Przychody z lokat obejmują w szczególności dywidendy i inne udziały w zyskach, przychody odsetkowe oraz dodatnie saldo różnic kursowych powstałe w związku z wyceną środków pieniężnych, należności oraz zobowiązań w walutach obcych.

Należną dywidendę z akcji notowanych na aktywnym rynku ujmuje się w księgach rachunkowych w dniu, w którym na potrzeby wyceny danych akcji wykorzystany jest po raz pierwszy kurs rynkowy nieuwzględniający wartości tego prawa do dywidendy. Przychody odsetkowe od dłużnych papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej nalicza się zgodnie z zasadami ustalonymi dla tych papierów wartościowych przez emitenta. Przychody odsetkowe od lokat bankowych nalicza się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Koszty pokrywane przez Fundusz zostały określone w Statucie Funduszu w art. 33 i 36. Odpowiednio w art. 36 wskazane są obowiązujące Fundusz limity kosztowe. Wszystkie koszty przekraczające wymienione limity są pokrywane przez Towarzystwo. Towarzystwo może również postanowić o pokrywaniu kosztów obciążających Fundusz ze środków własnych. W przypadku kosztów Funduszu tworzy się rezerwę na przewidywane wydatki. Płatności z tytułu kosztów Funduszu zmniejszają uprzednio utworzoną rezerwę.

Zysk lub stratę ze zbycia lokat oraz walut wylicza się metodą "najdroższe sprzedaje się jako pierwsze", polegającą na przypisaniu sprzedanym składnikom najwyższej ceny nabycia danego składnika lokat, a w przypadku składników wycenianych w wysokości skorygowanej ceny nabycia - oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, najwyższej bieżącej wartości księgowej. Opisaną metody nie stosuje się dla transakcji z przyrzeczeniem odkupu. W przypadku wygaśnięcia zobowiązań z tytułu wystawionych opcji uznaje się, że wygaśnięciu podlegają kolejno te zobowiązania, z tytułu których zaciągnięcia otrzymano najniższą premię

netto. W sytuacji kiedy jednego dnia dokonuje się transakcji zbycia i nabycia danego składnika lokat, w pierwszej kolejności ujmuje się nabycie danego składnika.

Dniem wprowadzenia do ksiąg zmiany kapitału wpłaconego lub wypłaconego jest dzień ujęcia wydania lub wykupienia certyfikatów inwestycyjnych w odpowiednim rejestrze z tym że na potrzeby określenia wartości aktywów netto na certyfikat inwestycyjny w określonym Dniu Wyceny nie uwzględnia się zmian w kapitale wpłaconym i wypłaconym wynikających z zapisów w tym rejestrze w Dniu Wyceny.

Aktywa Funduszu wycenia się, a zobowiązania Funduszu ustala się według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej.

Przez aktywny rynek rozumie się rynek, na którym transakcje dotyczące danego składnika aktywów lub zobowiązania odbywają się z dostateczną częstotliwością i mają dostateczny wolumen, aby dostarczać bieżących informacji na temat cen tego składnika aktywów lub zobowiązania, w tym rynki giełdowe, rynki pośredników, rynki brokerskie i rynki transakcji bezpośrednich, które cechują się taką częstotliwością i wolumenem, a ceny są podawane do publicznej wiadomości. Przez dostateczny wolumen i częstotliwość rozumie się:

1. Dla instrumentów udziałowych polskich i zagranicznych:

- jeśli spełniony jest co najmniej jeden z trzech następujących warunków, wolumen uznaje się za dostateczny:

a) wolumen obrotu za ostatni miesiąc pomnożony przez 12 miesięcy wynosi co najmniej 5% wielkości emisji papieru wartościowego lub;

b) Towarzystwo jest w stanie sprzedać całą swoją pozycję w trakcie 365 dni lub;

c) wartość obrotu za poprzedni miesiąc wynosi co najmniej 300 tys. zł lub równowartość, przeliczając po średnim kursie NBP z ostatniego dnia miesiąca;

- jeśli w poprzednim miesiącu wystąpiło co najmniej 7 dni z obrotem, częstotliwość uznaje się za dostateczną

2. Dla polskich obligacji skarbowych rynkiem aktywnym jest Treasury BondSpot Poland (TBSP)

3. Dla pozostałych instrumentów dłużnych oraz instrumentów rynku pieniężnego:

- jeśli spełniony jest co najmniej jeden z trzech następujących warunków, wolumen uznaje się za dostateczny:

a) wolumen obrotu za ostatni miesiąc pomnożony przez 12 miesięcy wynosi co najmniej 5% wielkości emisji danej serii papieru wartościowego lub;

b) Towarzystwo jest w stanie sprzedać całą swoją pozycję w trakcie 365 dni lub;

c) wartość obrotu za poprzedni miesiąc wynosi co najmniej 100 tys. zł lub równowartość, przeliczając po średnim kursie NBP z ostatniego dnia miesiąca;

- jeśli w poprzednim miesiącu wystąpiło co najmniej 5 dni z obrotem, częstotliwość uznaje się za dostateczną.

1) cenę z aktywnego rynku (poziom 1 hierarchii wartości godziwej);

2) w przypadku braku ceny, o której mowa w pkt 1, cenę otrzymaną przy zastosowaniu modelu wyceny, gdzie wszystkie znaczące dane wejściowe są obserwowalne w sposób bezpośredni lub pośredni (poziom 2 hierarchii wartości godziwej);

3) w przypadku braku ceny, o której mowa w pkt 1 i 2, wartość godziwą ustaloną za pomocą modelu wyceny opartego o dane nieobserwowalne (poziom 3 hierarchii wartości godziwej).

Jako dane obserwowalne rozumie się dane wejściowe do modelu odzwierciedlające założenia, które przyjęliby uczestnicy rynku podczas wyceny składnika aktywów lub zobowiązania, uwzględniające w sposób bezpośredni lub pośredni:

a) ceny podobnych aktywów lub zobowiązań pochodzących z aktywnego rynku,

b) ceny identycznych lub podobnych aktywów lub zobowiązań pochodzących z rynku, który nie jest aktywny,

c) dane wejściowe do modelu inne niż ceny, o których mowa w lit. a i b, które są obserwowalne w odniesieniu do danego składnika aktywów lub zobowiązania, w szczególności:

– stopy procentowe i krzywe dochodowości obserwowalne we wspólnie notowanych przedziałach,

– zakładaną zmienność,

– spread kredytowy,

d) dane wejściowe potwierdzone przez rynek.

Za dane nieobserwowalne uznaje się dane wejściowe do modelu opracowywane przy wykorzystaniu wszystkich wiarygodnych informacji dostępnych w danych okolicznościach na temat założeń przyjmowanych przez uczestników rynku, które spełniają cel wyceny wartości godziwej.

Wartość godziwą składników lokat notowanych na aktywnym rynku wyznacza się w następujący sposób:

1) jeżeli dzień wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na aktywnym rynku - według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na aktywnym rynku w dniu wyceny, z zastrzeżeniem, że gdy wycena aktywów funduszu dokonywana jest po ustaleniu w dniu wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia - innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z dnia wyceny; z zastrzeżeniem, że dla polskich obligacji skarbowych cena pobierana jest z fixingu TBSP.

2) jeżeli dzień wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na aktywnym rynku, przy czym na danym składniku aktywów nie zawarto żadnej transakcji lub wolumen obrotu (dotyczy

instrumentów udziałowych) jest znaczący niski; a dla polskich obligacji skarbowych nie jest dostępny kurs fixingowy TBSP.

a) dla papierów dłużnych innych niż polskie obligacje skarbowe:

- dla funduszu wycenianego na podstawie kursów z 23:30 - według kwotowań serwisu informacyjnego Bloomberg z dnia wyceny Bloomberg Generic (BGN). Jeśli powyższe warunki nie są spełnione, papier dłużny wyceniany jest według ceny z aktywnego rynku przyjętej w poprzednim dniu wyceny. Jeśli cena z poprzedniego dnia wyceny jest ceną modelową (II lub III poziom wartości godziwej), przyjmuje się ostatnie dostępne kwotowanie z aktywnego rynku.

- dla funduszu wycenianego na podstawie kursów z 12:00 - według kursu z 23:30 z poprzedniego dnia wyceny, pod warunkiem, że w dniu tym na składniku lokat zawarto co najmniej jedną transakcję. Jeżeli powyższe dane nie są dostępne wartość godziwa wyznaczana jest według kwotowań serwisu informacyjnego Bloomberg z dnia wyceny- Bloomberg Generic (BGN); przy czym w przypadku braku odpowiedniego kwotowania na dzień wyceny, jako wartość godziwą przyjmuje się kwotowanie z dnia poprzedniego. Jeśli powyższe warunki nie są spełnione, papier dłużny wyceniany jest według ceny z aktywnego rynku przyjętej w poprzednim dniu wyceny. Jeśli cena z poprzedniego dnia wyceny jest ceną modelową (II lub III poziom wartości godziwej), przyjmuje się ostatnie dostępne kwotowanie z aktywnego rynku.

b) dla polskich obligacji skarbowych:

- dla funduszu wycenianego na podstawie kursów z 23:30 - jeżeli nie ma dostępnego kursu fixingowego TBSP według kwotowań serwisu informacyjnego Bloomberg z dnia wyceny Bloomberg Generic (BGN). Jeśli powyższe warunki nie są spełnione, papier dłużny wyceniany jest według ceny przyjętej w poprzednim dniu wyceny.

- dla funduszu wycenianego na podstawie kursów z 12:00 - jeżeli nie ma dostępnego kursu fixingowego TBSP na godzinę 12:00 - według kursu fixingowego TBSP dostępnego na zamknięcie z poprzedniego dnia wyceny. Jeżeli powyższe dane są niedostępne- wartość godziwa wyznaczana jest według kwotowań serwisu informacyjnego Bloomberg z dnia wyceny- Bloomberg Generic (BGN); przy czym w przypadku braku odpowiedniego kwotowania na dzień wyceny, jako wartość godziwą przyjmuje się kwotowanie z zamknięcia z poprzedniego dnia wyceny. Jeśli powyższe warunki nie są spełnione, papier dłużny wyceniany jest według ceny przyjętej w poprzednim dniu wyceny

c) dla akcji - według średniego kursu z najlepszych ofert kupna i sprzedaży

Wartość składników lokat nienotowanych na aktywnym rynku wyznacza się w następujący sposób:

1. Dłużne papiery wartościowe nowych emisji (z wyłączeniem polskich obligacji skarbowych) dopuszczone do publicznego obrotu, do momentu pierwszego badania aktywności rynku po pierwszym notowaniu, wyceniane są według wartości godziwej, za którą zgodnie z §24 Rozporządzenia uznaje się: cenę otrzymaną przy zastosowaniu modelu wyceny, gdzie wszystkie znaczące dane wejściowe są obserwowalne w sposób bezpośredni lub pośredni (poziom 2 hierarchii wartości godziwej); w przypadku braku ceny, o której mowa w lit. a), wartość godziwą ustaloną za pomocą modelu wyceny opartego o dane nieobserwowalne (poziom 3 hierarchii wartości godziwej).
2. Prawa poboru dopuszczone do publicznego obrotu do momentu pierwszego notowania na rynku aktywnym wyceniane są zgodnie ze wzorem wyznaczającym ich teoretyczną wartość:
3. Prawa poboru i warranty niedopuszczone do publicznego obrotu wycenia się w wartości godziwej przy użyciu uzgodnionego z Depozytariuszem modelu wyceny uwzględniającego w szczególności wartość godziwą akcji na które opiewa prawo poboru lub warrant oraz wartość wynikającą z nabycia tych akcji w wyniku realizacji praw przysługujących prawom poboru lub warrantom.
4. Za wartość godziwą praw do akcji uznaje się wartość ustaloną przy uwzględnieniu ceny lub wartości godziwej akcji.
5. Certyfikaty inwestycyjne wycenia się w oparciu o ostatnio ogłoszoną wartość aktywów netto na certyfikat inwestycyjny, z uwzględnieniem zdarzeń mających wpływ na wartość godziwą, jakie miały miejsce po dniu ogłoszenia wartości certyfikatów inwestycyjnych do godziny 12:00 lub 23.30 czasu polskiego w Dniu Wyceny.
6. Jednostki uczestnictwa wycenia się w oparciu o ostatnio ogłoszoną wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa, z uwzględnieniem zdarzeń mających wpływ na wartość godziwą, jakie miały miejsce po dniu ogłoszenia wartości jednostek uczestnictwa do godziny 12:00 lub 23.30 czasu polskiego w Dniu Wyceny.
7. Tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą wycenia się w oparciu o ostatnio ogłoszoną wartość tytułów uczestnictwa, z uwzględnieniem zdarzeń mających wpływ na wartość godziwą, jakie miały miejsce po dniu ogłoszenia wartości tytułów uczestnictwa do godziny 12:00 lub 23.30 czasu polskiego w Dniu Wyceny.
8. Depozyty bankowe wycenia się począwszy od dnia ujęcia w księgach za pomocą modelu wartości godziwej. W przypadku transakcji o terminie zapadalności nie dłuższym niż 92 dni dopuszcza się wycenę metodą skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.
9. Kwity depozytowe wycenia się według wartości godziwej, przy użyciu modelu uwzględniającego w szczególności wartość godziwą papieru wartościowego w związku z którym został wyemitowany kwit depozytowy oraz różnice w uprawnieniach wynikających z kwitu depozytowego oraz papieru wartościowego.

10. Wierzytelności wycenia się według wartości godziwej, przy użyciu modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych.
11. Nieruchomości wycenia się w oparciu o operat szacunkowy sporządzony zgodnie z przepisami o gospodarce nieruchomościami, przy czym należy uwzględnić wszelkie istotne zmiany wartości godziwej nieruchomości po sporządzeniu operatu szacunkowego, w okresie jego obowiązywania.
12. Oszacowanie wartości składnika lokat dla którego nie istnieje aktywny rynek może nastąpić na podstawie publicznie ogłoszonej na aktywnym rynku ceny nieróżniącego się istotnie składnika, w szczególności o podobnej konstrukcji prawnej i celu ekonomicznym.

Za wiarygodnie oszacowaną wartość godziwą uznaje się również wartość wyznaczoną poprzez:

- oszacowanie wartości składnika lokat przez wyspecjalizowaną, niezależną jednostkę świadczącą tego rodzaju usługi, o ile możliwe jest rzetelne oszacowanie przez tę jednostkę przepływów pieniężnych związanych z tym składnikiem,
- zastosowanie właściwego modelu wyceny składnika lokat, o ile wprowadzone do tego modelu dane wejściowe pochodzą z aktywnego rynku,
- oszacowanie wartości składnika lokat za pomocą powszechnie uznanych metod estymacji,
- oszacowanie wartości składnika lokat, dla którego nie istnieje aktywny rynek, na podstawie publicznie ogłoszonej na aktywnym rynku ceny nieróżniącego się istotnie składnika, w szczególności o podobnej konstrukcji prawnej i celu ekonomicznym.

W przypadku przeszacowania składnika lokat dotychczas wycenianego w wartości godziwej, do wysokości skorygowanej ceny nabycia - wartość godziwa wynikająca z ksiąg rachunkowych stanowi, na dzień przeszacowania, nowo ustaloną skorygowaną cenę nabycia.

Należności z tytułu udzielonej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, wycenia się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych. Zobowiązania z tytułu otrzymanej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, ustala się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.

Transakcja repo/sell-buy back - transakcję, w której fundusz zobowiązuje się wobec drugiej strony do przeniesienia prawa własności papierów wartościowych w dacie uzgodnionej w warunkach transakcji w zamian za zapłatę określonej kwoty przez drugą stronę, a druga strona zobowiązuje się do zwrotnego przeniesienia prawa własności równoważnych papierów wartościowych w dacie zapadalności transakcji w zamian za zapłatę określonej kwoty przez fundusz.

Transakcje repo/sell-buy back wycenia się począwszy od dnia ujęcia w księgach przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Transakcja reverse repo/buy-sell back - transakcję, w której druga strona zobowiązuje się wobec funduszu do przeniesienia prawa własności papierów wartościowych w dacie uzgodnionej w warunkach transakcji w zamian za zapłatę określonej kwoty przez fundusz, a fundusz zobowiązuje się do zwrotnego przeniesienia prawa własności równoważnych papierów wartościowych w dacie zapadalności transakcji w zamian za zapłatę określonej kwoty przez drugą stronę.

Transakcje reverse repo / buy-sell back wycenia się począwszy od dnia ujęcia w księgach za pomocą modelu wyceny wartości godziwej, a w przypadku transakcji o terminie zapadalności nie dłuższym niż 92 dni dopuszcza się wycenę metodą skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.

Aktywa oraz zobowiązania denominowane w walutach obcych wycenia się lub ustala w walucie, w której są notowane na aktywnym rynku, a w przypadku gdy nie są notowane na aktywnym rynku - w walucie, w której są denominowane.

Opis wprowadzonych zmian stosowanych zasad rachunkowości

W okresie sprawozdawczym od dnia 1 stycznia 2021 roku do dnia 31 grudnia 2021 roku wprowadzono zmiany zasad rachunkowości w dniu 1 lipca 2021 w odniesieniu do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz. U. Nr 249, poz. 1859) w brzmieniu nadanym Rozporządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 28 grudnia 2020 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz. U. 2020, poz. 2436).

Zmiany dotyczyły przyjętych zasad rachunkowości w obszarze:

1. Wyceny lokat notowanych na aktywnym rynku.
2. Ustalenia metody badania rynków oraz przyjętych założeń.
3. Hierarchie wyceny instrumentów w nawiązaniu do badania rynków.
4. Pojęcie danych obserwowalnych.

5. Wartości godziwej składników lokat na aktywnym rynku.
6. Wycena lokat nienotowanych na aktywnym rynku.
7. Wycena papierów wartościowych nabytych lub zbytych z przyrzeczeniem odkupu oraz wycena należności i zobowiązań z tytułu pożyczek papierów wartościowych.